

Sygn. akt III Ca 1055/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 września 2017 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Magdalena Balion - Hajduk

po rozpoznaniu w dniu 20 września 2017 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa G. K.

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach

z dnia 9 lutego 2017 r., sygn. akt I C 1570/16

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że :

a) zasądza od pozwanej na rzecz powódki 126,92zł (sto dwadzieścia sześć złotych i dziewięćdziesiąt dwa grosze) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 8 maja 2016r.,

b) oddala powództwo w pozostałym zakresie,

c) zasądza od pozwanej na rzecz powódki 647zł (sześćset czterdzieści siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu,

2. oddala apelację w pozostałej części,

3. zasądza od powódki na rzecz pozwanej 39zł (trzydzieści dziewięć złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

SSO Magdalena Balion - Hajduk

Sygn. akt III Ca 1055/17

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 9 lutego 2017r. Sąd Rejonowy w Tarnowskich Górach oddalił powództwo G. K. o zasądzenie od pozwanej (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. kwoty 419,05 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 7 października 2015 roku.

Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 3 sierpnia 2013 roku zaplanowany był lot na trasie K. - C. samolotem należącym do pozwanej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. – numer rejsu (...). Lot miał rozpocząć się o godzinie 12.15 czasu lokalnego i zakończyć się o godzinie 15:50 czasu lokalnego, jednakże rozpoczął się o godzinie 1:00 - czasu lokalnego dnia następnego i zakończył o godzinie 04:30.

Powódka była uczestnikiem tego lotu. Odległość pomiędzy lotniskami mierzona metodą trasy po ortodromie wynosi 1.710 km. (fakt notoryjny)

W dniu 7 października 2015 roku pozwana uiściła na rzecz powódki kwotę 1698,12 zł. W dniu 5 listopada 2014 roku Prezes Urzędu Lotnictwa Cywilnego wydał decyzję numer (...) nakazującą pozwanej wypłacenie powódce kwoty 400 euro tytułem odszkodowania za opóźnienie lotu (...) oraz nakładającą na przewoźnika dodatkową karę za naruszenie obowiązujących przepisów.

Sąd Rejonowy wykluczył możliwość dochodzenia od strony pozwanej należności w walucie polskiej, a w konsekwencji odsetek naliczanych od kwoty w walucie polskiej. Z treści Rozporządzenia będącego podstawą dochodzenia należności wynika, iż powód może dochodzić od strony pozwanej należności w walucie euro, zaś z treści art. 358 § 1 k.c., wynika jednoznacznie, iż ewentualne uprawnienie do spełnienia świadczenia w walucie polskiej w miejsce obcej przysługuje wyłącznie dłużnikowi, a nie wierzycielowi. Przyjąć należy, iż uprawnienie to ma charakter prawnokształtujący, zaś wierzyciel w takiej sytuacji nie może skutecznie dokonać wyboru waluty i domagać się wykonania zobowiązania w walucie polskiej. Po dokonaniu częściowego cofnięcia pozwu, powód dochodził od pozwanej zapłaty kwoty w walucie „złoty” czego nie może czynić - powód nie może skutecznie dochodzić od pozwanej zapłaty odszkodowania w walucie innej niż „euro”.

Nadto pozwana podniosła zarzut przedawnienia roszczenia.

Rozporządzenie (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 roku ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylające rozporządzenie (EWG) nr 295/91 (Dz.U. L 46, s. 1). nie reguluje kwestii związanych z przedawnieniem roszczeń pasażerów w zakresie dochodzenia odszkodowań z tytułu overbookingu, odwołania lub opóźnienia lotu. Zgodnie zaś z wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości z dnia 22 listopada 2012 roku wydanym w sprawie C – 139/11, Rozporządzenie nr 261/2004 ustanawiające wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, należy interpretować w ten sposób, że termin na wytoczenie powództwa o odszkodowanie, o którym mowa w art. 5 i 7 tego Rozporządzenia, jest ustalany zgodnie z przepisami każdego państwa członkowskiego w dziedzinie przedawnienia roszczeń. Z treści wydanego wyroku przy tym wynika jednoznacznie, iż kwestie przedawnienia nie mogą być rozstrzygane w oparciu o art. 29 Konwencji o ujednostajnieniu niektórych prawideł dotyczących międzynarodowego przewozu lotniczego, podpisanej w W. dnia 12 października 1929 roku i art. 35 sporządzonej w M. w dniu 28 maja 1999 roku Konwencji o ujednoczeniu niektórych zasad dotyczących międzynarodowego przewozu lotniczego, które ustanawiają dwuletni okres przedawnienia na wytoczenie powództwa o ustalenie odpowiedzialności z tytułu praw przyznanych na mocy tych konwencji, albowiem przewidziany w art. 5 i 7 powołanego Rozporządzenia środek w postaci odszkodowania znajduje się poza zakresem zastosowania tych konwencji. Konwencja o ujednoczeniu niektórych prawideł dotyczących międzynarodowego przewozu lotniczego sporządzonej w M. w dniu 28 maja 1999 roku, została ratyfikowana przez prezydenta w dniu 6 października 2005 roku (opublikowana w Dz. U. z 2007 roku, Nr 37, poz. 235), przy czym zgoda na ratyfikację została wyrażona w ustawie z dnia 17 czerwca 2005 roku o ratyfikacji Konwencji o ujednoczeniu niektórych prawideł dotyczących międzynarodowego przewozu lotniczego, sporządzonej w M. dnia 28 maja 1999 roku (Dz. U z 2005 roku, Nr 150, poz. 1237), tak więc zgodnie z art. 87 i 91 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz.U. Nr 78, poz. 484) jest źródłem powszechnie obowiązującego prawa Rzeczypospolitej Polskiej i ma pierwszeństwo przed ustawą, jeżeli ustawy tej nie da się pogodzić z umową. Zastosowanie terminu przedawnienia określonego w powołanej Konwencji, nawet jeżeli stanowi ona w istocie część krajowego porządku prawnego, wykluczył jednak sam Trybunał Sprawiedliwości wydając orzeczenie w sprawie C – 139/11.

Zgodnie z treścią art. 205 ust. 1 ustawy z dnia 3 lipca 2002 roku – Prawo lotnicze (tj. Dz.U. z 2016 roku, poz. 605), do umowy przewozu lotniczego, w tym czarteru lotniczego oraz do innych stosunków cywilnoprawnych związanych z przewozem lotniczym, nieuregulowanych przepisami niniejszej ustawy i umowami międzynarodowymi, stosuje się przepisy prawa cywilnego. Powołana ustawa nie reguluje kwestii związanych z przedawnieniem roszczeń, zaś zgodnie

z wyrokiem z dnia 22 listopada 2012 roku w sprawie nie można zastosować terminów przedawnienia określonych w powołanych konwencjach, tak więc w sprawie winny zostać zastosowane przepisy kodeksu cywilnego.

Sąd pierwszej instancji uznał, że powołane Rozporządzenie nr 261/2004 ustanawiające wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów reguluje w istocie szczególne obowiązki przewoźnika lotniczego będące konsekwencją wcześniejszego zawarcia z tym przewoźnikiem umowy przewozu, przy czym do zawarcia takiej umowy przewozu dojdzie zarówno wtedy, gdy umowę zawiera z przewoźnikiem bezpośrednio pasażer, jak i wtedy gdy taka umowa przewozu jest elementem umowy o usługę turystyczną i jest zawierana w imieniu pasażera przez organizatora imprezy turystycznej.

Kwestie związane z umową przewozu regulują art. 774 i następne kodeksu cywilnego. Zgodnie z treścią art. 775 k.c., przepisy tytułu niniejszego stosuje się do przewozu w zakresie poszczególnych rodzajów transportu tylko o tyle, o ile przewóz ten nie jest uregulowany odrębnymi przepisami. Zgodnie zaś z treścią art. 778 k.c., roszczenia z umowy przewozu osób przedawniają się z upływem roku od dnia wykonania przewozu, a gdy przewóz nie został wykonany - od dnia, kiedy miał być wykonany.

Skoro lot miał miejsce w dniu 3 sierpnia 2013 roku, zaś powództwo zostało wniesione w dniu 15 maja 2015 roku, tak więc w dniu wniesienia pozwu roszczenie powódki było przedawnione.

Powódka w apelacji zarzuciła naruszenie prawa materialnego przez błędne uznanie wyłącznego sposobu spełnienia roszczeń pasażerów w walucie euro, które określone zostały w art. 7 Rozporządzenia 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady - zarzut ten jest następstwem naruszenia przez sąd pierwszej instancji zasady efektywności i celowości prawa unijnego, naruszenie art. 123 § 1 pkt 1 k.c. przez jego niezastosowanie, polegające na nieuwzględnieniu przerwania terminu przedawnienia roszczeń strony powodowej wskutek wszczęcia procedury administracyjnej przed Prezesem Urzędu Lotnictwa Cywilnego, naruszenie art. 778 k.c. dla roszczeń pasażerów lotów opóźnionych oraz dla roszczeń wynikających z nieprawidłowej realizacji imprezy turystycznej, naruszenie art. 775 k.c. oraz 233 § 1 w związku z art. 328 § 2 k.p.c. przez dokonanie oceny dowodów w sposób wadliwy przez przyjęcie, iż żądanie pozwu stało w sprzeczności co do wybranej przez pozwaną waluty właściwej dla spełnienia roszczenia w - art. 358 § 1 k.c. - pomijając potwierdzenie przelewu, wskazującego jednoznacznie, że pozwana dobrowolnie wykonała przelew środków w walucie polskiej.

Skarżąca wniosła o zmianę wyroku i zasądzenie na jej rzecz kwoty 419,05 zł z odsetkami od 7 października 2015 roku ewentualnie uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania a także o zasądzenie postępowania.

Pozwana wniosła o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja w części zasługiwała na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności Sąd odwoławczy wskazuje, że niniejsza sprawa jako wynikająca z umowy, była rozpoznawana w postępowaniu uproszczonym i w takim też postępowaniu rozpoznał ją Sąd odwoławczy. W konsekwencji Sąd Okręgowy zastosował regulację art. 505¹³ § 2 k.p.c. zgodnie z którą, jeżeli sąd drugiej instancji nie przeprowadził postępowania dowodowego, uzasadnienie wyroku powinno zawierać jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa.

Za błędny należy uznać pogląd Sądu pierwszej instancji, iż powódka nie mogła skutecznie dochodzić swojego roszczenia w walucie polskiej. Zgodnie z art. 358 § 1 k.c. jeżeli przedmiotem zobowiązania podlegającego wykonaniu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest suma pieniężna wyrażona w walucie obcej dłużnik może spełnić świadczenie w walucie polskiej, chyba że ustawa, orzeczenie sądowe będące źródłem zobowiązania lub czynność prawna zastrzega specjalne świadczenie wyłącznie w walucie obcej. Zatem jak wynika z treści tego przepisu to dłużnik dokonuje wyboru

czy spełni świadczenie w walucie polskiej czy też w walucie obcej. W niniejszej sprawie pozwany spełnił częściowo świadczenie w złotych, wypłacając powódce odszkodowanie w tej walucie. To dłużnik dokonał wyboru waluty, a zatem nie można postawić powódce zarzutu, iż jej żądanie zapłaty wyrażone w walucie polskiej jest sprzeczne z art. 358 § 1 k.c.

Za słuszny należy uznać zarzut naruszenia art. 123 §1 pkt 1 k.c., który stanowi że bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw do egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia, ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia. Powódka wniosła o wypłatę odszkodowania do Prezesa Centralnego Urzędu Lotnictwa Cywilnego, który 5 listopada 2014 roku wydał decyzję przyznającą powódce odszkodowanie. Decyzja ta była prawomocna z upływem 14 dni tj. z dniem 19.11.2014r. Była to czynności zmierzająca bezpośrednio do dochodzenia roszczenia i wywołała skutek w postaci przerwy biegu przedawnienia. Pozew wniesiono 19 maja 2015 roku, a zatem przed upływem roku od decyzji Prezesa Centralnego Urzędu Lotnictwa Cywilnego przyznającego powódce odszkodowanie. Stąd podniesiony przez pozwaną zarzut przedawnienia nie był uzasadniony. Pozwana pozostawała w opóźnieniu z wypłatą odszkodowania od 20 listopada 2014r. – dzień następnny po prawomocności decyzji do dnia wypłaty odszkodowania tj. do 7 października 2015r. i w tym zakresie roszczenie powódki należało uwzględnić. Odsetki od kwoty 1698,12zł za ten okres wyniosły 126,92zł. Zgodnie z art. 482 § 1 k.c. ustawowe odsetki za opóźnienie od tej kwoty należne były od wytoczenia o nie powództwa, co nastąpiło 8 maja 2016r., kiedy po częściowej zapłacie powódka ograniczyła żądanie do części należności głównej i odsetek. .

Sąd Okręgowy, mając powyższe na uwadze na mocy art. 386 § 1 zmienił zaskarżony wyrok i orzekł jak sentencji. W pozostałym zakresie na mocy art. 385 k.p.c. apelację oddalono jako nieuzasadnioną, dzieląc tym samym w tej części stanowisko Sądu pierwszej instancji.

Stosownie do wyników postępowania Sąd Okręgowy zmienił również rozstrzygnięcie o kosztach zgodnie z art. 100 k.p.c., uznając iż powódka uległa nieznacznej części i pozwany winien pokryć koszty postępowania przez Sądem Rejonowym w całości. O kosztach postępowania odwoławczego Sąd orzekł, stosując zasadę stosunkowego rozdzielenia kosztów na mocy art. 100 k.p.c. albowiem powódka wygrała w 30 %. Koszty postępowania wyniosły 270 zł (opłata od apelacji 30 zł i wynagrodzenia pełnomocników 2x po 120zł), z czego 30 % to 81zł, które winien ponieść pozwany. Pozwany poniósł koszty wynagrodzenia swojego pełnomocnika w kwocie 120zł, stąd powódka winna zwrócić pozwanemu różnicę w kwocie 39zł.

SSO Magdalena Balion – Hajduk